

Zondag 15 februari 2026

Ga met God

Dorpskerk - Blaricum

Voorganger: ds. Jurjen Zeilstra

Inleiding

Als wij ons leven gaan met God, worden wij niet onkwetsbaar. Wij ontvangen wel toegang tot een onuitputtelijke bron van inspiratie, niet aan plaats gebonden. Voor Franciscus van Assisi was het zingen van de vogels en het contact met tal van dieren als een begeleiding van Godswege op zijn wegen en in heel zijn leven. In deze dienst vond de bediening van de heilige doop plaats.

Schriftlezing Oude Testament: Deuteronomium 30, 11-20

Schriftlezing Brieven: Efeziërs 4, 1-6

Schriftlezing Evangelie: Matteüs 6, 25-34

Prediking

Gemeente van Christus,
de beroemde Russische schrijver Lev Tolstoj (1828-1910) behoorde als graaf tot de rijke landadel van het late tsarenrijk, maar verlangde zijn hele leven naar eenvoud. In al zijn boeken komt dat verlangen terug. Het liefst stond hij met blote voeten in een eenvoudige boerenkiel op de Russische aarde, en hielp hij zelf de boeren die zijn landgoed bewerkten.¹ Tolstoj was diep onder de indruk van de tekst uit het evangelie die we vanmorgen gelezen hebben.

Zoek liever eerste het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid, dan zullen al die andere dingen je erbij gegeven worden.²

Tolstoj is er nooit helemaal uit gekomen. Hij bleef maar worstelen met een verscheurdheid tussen een leven van eenvoud en bespiegeling enerzijds, en de ambities van de wereld en de aandacht van mensen anderzijds. Kort voor zijn dood, in zijn roman *Opstanding* uit 1899, die gaat over een mens die zijn leven lang op zoek is om zichzelf te vinden, alter ego van Tolstoj zelf, schrijft hij:

...maar wij zoeken al dat andere en kunnen het, dat is duidelijk genoeg, niet vinden.³

Maar is het echt dan zo moeilijk om in de veelheid van de dingen, om in de veeleisendheid van het leven, de eenvoud vast te houden? Is juist dat, merkwaardige paradox, een te hoog gegrepen ambitie: te midden

¹ Zo heeft Ilya Repin hem geschilderd in het beroemde portret uit 1901.

² Matteüs 6,33.

³ Tolstoj, L., *Opstanding*, 489.

van veelheid eenvoudig willen zijn. Zijn wij mensen zo ver van onze oorsprong dat van álles mogelijk is en dat we mogen verwachten, dat er binnenkort, dankzij artificiële intelligentie, nog veel meer dan nu in ons bereik zal komen, terwijl wij uit het oog verloren zijn waar we vandaag komen en wie wij ten diepste zijn?

Wat is het belangrijk dat een pasgeboren kind niet alleen te drinken en te eten krijgt, niet alleen fysieke bescherming, letterlijk warmte en kleding, maar bovenal heel veel liefde en geborgenheid, en figuurlijke warmte, waardoor zij niet alleen zal kunnen ontvangen, maar ook zal kunnen geven in een kostbare balans waarin haar identiteit, haar persoonlijkheid zich zal kunnen ontplooien. Wat is het belangrijk voor ieder menskenkind om in die zin op handen gedragen te worden, niet alleen door je eigen ouders, maar door God, en door de mensen die God je tot zegen geeft op je levensweg. In een evenwichtig leven, zal het gaan om balans tussen een spirituele binnenkant en een buitenkant die een stootje kan verdragen. Een mens heeft twee benen om te gaan, niet alleen letterlijk, maar figuurlijk gesproken, voorzien van een actief, naar buiten gericht leven enerzijds (dat is als het ware het ene been), maar ook, een leven van bezinning en innerlijk creatief bestaan anderzijds (het andere been). Wij mogen ons geroepen voelen om in dit opzicht ons leven, stap voor stap, te gaan met God.

Jezus heeft gekeken naar de vogels in de lucht en naar de bloemen op het veld. En natuurlijk, Jezus wist heel goed waarover mensen zich allemaal zorgen kunnen maken, en dat dit niet voor niets was, dat zal hem heus wel duidelijk zijn geweest. Ik denk dat we er goed aan doen om van Jezus niet een wereldvreemde onpraktische figuur te maken. Dan plaatsen wij hem en zijn boodschap buiten onze werkelijkheid. Wie de woorden van Jezus zoals de evangelist ons die doorgeeft wil laten doordringen in zijn hart, in de ingewikkeldheid van zijn of haar leven wil laten klinken, die hunkert naar een diep verstaan van de kern, van het wezen, van de essentiële betekenis daarvan. Gun jezelf die ingang. Ten diepste komt dan het hele geloof in God, en de manier waarop Jezus daarover sprak, tot zijn recht, en gaat deze functioneren in de veerkracht waarmee jij je leven leeft.

Jezus heeft gekeken naar de vogels in de lucht en naar de bloemen op het veld. Maar dat niet alleen. Jezus keek naar mensen en hij zag waardoor ze in beslag werden genomen. In Matteüs 9,36 lezen we:

Toen hij [Jezus] de mensenmenigte zag, voelde hij medelijden met hen, omdat ze er uitgeput en hulpeloos uitzagen, als schapen zonder herder.⁴

De vertaling van 1951 zegt: 'voortgejaagd en afgemat,' en dat Jezus 'met ontferming werd bewogen.'⁵

Jezus keek naar de vogels, de bloemen en de mensen. Maar dat niet alleen. In de Schriften van het Oude Testament vond hij een oriëntatiepunt en richtlijnen. Daar las hij dat het wat betreft de liefde van God, niet gaat om menselijke perfectie, ambitie of prestatie. Hoe fijn het ook is dat mensen fantastische dingen voor elkaar kunnen krijgen, het opstijgen naar de hemel of het oversteken van een onmetelijke zee, daar gaat het in een gezegend leven niet om.

Nee, die [Gods] geboden zijn heel dichtbij, u kunt ze in u opnemen en ze u eigen maken; u kunt ze volbrengen.⁶

In het Lucasevangelie lezen we dat Jezus zegt: 'Het Koninkrijk Gods is in u.'⁷ En zo is het. Zo eenvoudig kan het zijn. Immers, we hebben het gezongen:

Het woord van liefde, vrede en recht
is in uw eigen mond gelegd,
is in uw eigen hart geschreven.⁸

Franciscus van Assisi (1181-1226) was de zoon van een steenrijke lakenkoopman. Hij kreeg alles wat er maar te krijgen was in die tijd. Maar gaandeweg in het leven ontdekte hij dat dit juist niet was wat zijn hart begeerde. En wat bleek? Hij was waarachtig de enige niet. Een hele generatie was bezig vast te lopen. Zij liepen vast in de zoektocht naar al dat andere, en, om met Tolstoj te spreken, zij konden het, dat was duidelijk genoeg, niet vinden. In de wereldwijde Franciscaanse beweging, die toen op gang kwam, vinden nog steeds duizenden jongeren hun bestemming in dienstbaarheid aan anderen in, vaak schrijnende armoede en moeilijke levenssituaties. Toegegeven, dat gebeurt meer in het arme Afrika dan in het rijke Europa, maar dat zou zomaar weer eens kunnen veranderen.

⁴ Matteüs 9,36.

⁵ Grieks: 'esplagchnisthè periautoon, hoti èsan eskulmenoi kai errimmenoi.' Het Griekse werkwoord betekent letterlijk dat je ingewanden zich omkeren. Wij zeggen bij zoiets: Het gaat me door merg en been.

⁶ Deuteronomium 30,14. Vgl. Deuteronomium 28, 1-14.

⁷ Lucas 17,21. Vgl., Tolstoj, L., *Het Koninkrijk Gods is in U*, 1893.

⁸ Liedboek, Lied 316:4.

Laten we het ons opnieuw bewust worden, hoe belangrijk eenvoudig is, juist als we zoeken in ons leven naar de diepere betekenis. Het leven is te kostbaar om in drukte te verslijten totdat je jezelf verloren bent. Zeker, het is heerlijk om ambities te hebben en jezelf voorzien te voelen van waardevolle verantwoordelijkheden is prachtig en een zegen in je werk. Wat is het fijn als wij de kans krijgen om onze gaven te ontwikkelen. Maar zo nu en dan de balans op te maken, en de koers opnieuw te ijken en uit te zetten de toekomst tegemoet omwille van levensruimte voor de liefde. Dat gun je een nieuwe generatie. Dat gun je jong en oud en iedereen. Zo mogen wij, ouderen, jongeren, mensen midden in het leven en kinderen aan het begin, gaan met God.
Amen.

Uitzending en zegen

Ga met God en Hij zal met je zijn, zo eenvoudig kan het zijn, want ook al kunnen wij ons voelen als schapen zonder herder, voortgejaagd en afgemat, er is waarachtig een Goede Herder, hij die ons leven draagt in zijn liefdevolle hand, hij zal ons rust geven voor onze ziel.

De genade van Jezus Christus,
de liefde van God,
de verbondenheid met de heilige Geest is met jullie allemaal.

Afbeelding voorzijde: Franciscus preekt voor de vogels, Francesco Coppola Castaldo, 1878, Museum voor Religieuze Kunst, Uden.